

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Székelyi-terem, a hídkaputól kimenet balra a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délel. Ára évi negyedr 3 fl. o. 6. Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-8 kr., 2-8 kr., 3-8 kr. o. 6. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

A „nyitott” cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez csatlandók.

KIADÓ-HIVATAL:

Középütem, STEIN J. könyvkereskedése.

Szászország mint Eris almája.

(S.) A távirat ismételve jelezte már a Porosz- és Szászország közötti béke megkötését.

A részletek ugyan még nincsenek tudva: az utolsó tudósítások szerint azonban a nevezett békét bécsi hivatalos körökben Szászországra nézve kiválóan kedvezőtlennek tartják.

A „K. Ztg.”-nak azt írják, hogy a mostani szász sereg fel fognak oszlatatni, a königsteini várba, Drezdába, Lipcsébe és Szászország minden nevezetesebb helyeire: a porosz helyőrségek állomásoznak; a szász sereg törzsei egy ideig még megtartatnának, de magának a seregnek viszont szervezése csak az északi szövetségi hadsereg szervezésével egyidejűleg következne be; hogy végre Königsberg f. hó 24-én már át is adatott volna a poroszoknak.

Bármilyen eredménye legyen az e tárgybán hónapok óta folyamatban levő diplomáciai vajadásnak, annyi bizonyos, hogy a Szászországgal végre létrejött békekötés nem annyira zárkózik egy befejezett cyclusnak, hanem inkább csak a végnek kezdete; állásfoglalás a megkezdett actio tovább folytatására.

Hasonló eseményeknek hasonló előzményekkel összevetéséből legalább egyebet következtetni alig lehet.

Nevezhetik azon okmányt, melyet állítólag f. hó 21-én Berlinben aláírtak „békeszerződés”-nek, — szóhat annak egyik pontja az ily okiratok szerkesztésénél szokásos stílusban a nevezett államok közt fentartandó „örök békéről”, — a név és irány nem változtat a befoglalt célzatok lényegén és további horderején.

Poroszország az említett három nevezetes hely birtokba vételével Németország, hogy ne mondjuk Közép-Európa „vár-háromszögét” foglalta el.

A königsteini vár egyike a legfontosabb hadtani állásoknak, mely az Elbe folyam fölött uralg, s a porosz hadseregnek minden pillanatban megnyitja az utat Csehország belsejébe.

Hasonló fontossága a más kettő: Drežda és Lipcsé is.

Nagy Friderik az ugynevezett hét éves, vagy osztrák örökösödési háborúban, Dreždát választá működése alapjául. Innen, mondhatni egyetlen csapással foglalta el Csehországot és Sileziát, s utóbbit megtartván, Szászországot, melyre, mint Poroszország kiegészítésül szükségesre, mint látszik akkor már vágyott a porosz dynastia, — csak a dreždai béke következtében, és csak is egy millió tallérért üritette ki.

I. Napoleon oroszországi szerencsétlen hadjárataiból visszavonultában Szászországban táborozván, hadállásának központjául szintén Dreždát választá; innen szándékozott Berlint, Boroszlót és Prágát megrohanni, mihelyt neki körötte gyülekezett ellenei erre rést nyitnak.

Az imént lefolyt hadjáratot is Szászországnak a poroszok általi gyors elfoglalása döntötte el.

De ha a szászországi térségek Dreždával és Lipcsével oly döntő befolyást gyakoroltak a jelen század első felében vívott nagy ütközetekre, bizonyára nem kevésbé fontos szerepet játszott Szászország birtoka a diplomáciai alkudozásokban.

Páris bevétele után a nagy hódító, mint uralkodó fejedelem, Elba szigetére vonult vissza, melyet ő magának lakhelyül kiszemelt volt, a szövetséges fejedelmek pedig Bécsbe gyűltek össze, új államrendszert alapítandók.

A dolgok új rendjének fölépítése azonban nem volt oly könnyű; az alkudozások hossza nyultak, az egymás iránt féltékeny szövetségesek az ugynevezett „népek csatájában” tanúsított érdemeik bérét követelvény hovatovább hevesebb versenyre keltek, s már-már azon ponton állottak, hogy a prédát fegyveres kézzel osztsák meg: a porosz díj Szászországot, az orosz egész Lengyelországot követelte, s ha Napoleonnak türelme van a fejlődésnek indult dolgokat bevárni, Európa ismét — de egészen más irányban borul ámba, és ő, meglehet összedőlött trónját még

akkor, a veszekedő ellenfelek égő házai fölött állíthatja vissza.

Azonban a gondviselés másként akarta. a civakodó, de tettekre még nem gyuladt bécsi urakat az a hír lepte meg, hogy az új Czar Elbát elhagyva partra szállt s Franciaországban az uralkodást ismét kezébe vette, és így kénytelenek valának, a vitát felejtve minden erejüket viszont a közös ellenség ellen fordítani.

A watterlooi ütközetre következő második párisi béke alkalmával Poroszország célját részben mégis elérte: Szászországnak csaknem kétharmada neki jutott, — az orosz pedig Posent és Galiciát kivéve egész Lengyelországot magáévé tette.

A hasonlatosság az akkori és mostani események közt e szerint minden kétségen fölül áll. Ugyanazon célra látjuk törni egy Orosz, mint Poroszországot.

Oroszország Gácsországra áhítozik, az ottani ruthenekkel petitiókat küldöztet magának, melyekben bekebleztetésüket kéri a nagy orosz birodalomba; sőt e végett már kozákjait is mozgásba tette.

A Porosz- és Szászország közt közelebb folytatott alkudozások nem egyszer álltak a szakítás pontján, s az éppen összebekeleződött hatalmak másodszor jutottak oda, hogy Szászország miatt veszteszen össze s a háboru furiáit ismét elbocsássák.

A béke azonban végre mégis létrejött, Bécsben veszni engedik Szászországot, s azzal a nagy német politika utolsó támpontját, melyet bizonyára nem kárpótoland Beust báronak osztrák külügyminiszterre nevezetése.

Bismark gróf Szászország katonai ügyeit a berlini hadügyi miniszteriumban összpontosította s ezáltal német hegemoniai tervei elől egy nevezetes akadályt hártott el.

A jámbor szász atyafiak pedig az említett „közös ügy”-et illetően megosztásában aligha országok önállóságát biztosítva látandják. Multa sunt eadem, sed aliter.

Tamás vagyok.

A mint a dolgok ma állanak, nem lesz szükség az erdélyi képviselőknek Pesten a kolozsvári töltőtkáposztára, és egy magam is körülbelül fel vagyok oldva azon reám váró nagy missió alól, melyhez képest a farkasbúdnán is áttört decemberi hideg miatt vaczogtassam fogaimat, összekuczorított lábbal a jégesapok szemekkel szunnyadozva át a hosszú téli éjszakát azon postakocsin, mely hivatala van a Királyhágón át fenntartani uralmát, gunyolódván a civilizációval, a mely vasutakat s kényelmes közlekedést teremtve a férfiakat elcsenyosította.

Nem bannám én, ha soha Pest egy konyháján sem tudnák, mi az az erdélyi töltőtkáposzta, csak az én végtelen bánatomat fojthatnám egy gömböcbe, az én végtelen bánatomat szegény hazám sorsa felett.

Már tüsse meg a kénkö századunk egész civilizációját, azon magas és dicső eszmével, nagyszert creatioival egyetemben, melyeknek dicséretéből a világ-lapok kifogni nem tudnak, s a mely alatt mégis a népek nem hogy szabadsághoz nem juthatnak, de háboru háborút, vérontást vérontást követel, az államok felfordulnak, a nemzetek összebolondulnak, a testvérek hajba kapnak — forradalom, lázadás, éhség, inség, gyűlölpuska, amstrong ágyú! Gyönyörű dicsőséges következményei ezen fényes világpolitikának.

Miert nem hagytak békét nekünk, kik oly csendesen élünk galambbúgos kapunk árnyékában! Mi haszna a vasútnak, ha csak hamarabb hozza hozzánk a cholérát és az ellenséget, mi haszna a roppant számú hírlapoknak, ha csak a szabadság elvesztése felett kell panaszkodniok, vagy megemészthetetlen doctrinair elméletekkel kinezak az embert s el akarják hitetni, hogy a magyar ugy lesz boldog, ha magát Bécsbe centralisálja!

Nem ment meg minket sem a panasz, sem a centralisatio. Fekete vérd vagyok, nem bízom a jövőben. Soba többé annyik sem leszünk, a mennyik valánk. Egy szóval én desperáltam.

Tudja uramócsám, hogyan ugrott le az ő magyar a torony ablakairól, hogy a czopfján fogott törököt maga után rántva együtt veszen vele?

Ez a salto mortale áll előttünk, csakugyan minket fogtak czopfunok. Nevet rajta, hogy én így töprenkedek. No én vén vagyok, magok ifjabbak, ám reméljenek s bízzanak, de én látom alattunk

a mélységet, én érzem a kezeket czopfonon, sülyedünk, hullunk már alá, s csak az Uristen különös kegyelme, ha valahogy megment.

Itt, a hol egyik ember a másikat falná fel, hogy csak maga élheszen; itt, a hol esztét veszté minden a kedélyekben forrongó zavar és elcsüggedés miatt; itt, a hol emberek és tömegek szerepökét összetéveszték; itt, a hol a kecske pásztorra s a kecskepásztor miniszterre kíván lenni; itt, a hol a szabadságot azon fogalomban képzelik, hogy a kecske üljön fölül hátrább a lófarkától, mint az ur, s hol a cigány azt követeli, hogy viskóját ura kastélyával cserélhesse ki; itt, a hol mindenkinek csak praetensiói vannak: — oh uramócsám mi jövőjét látja ezen társadalomnak, mi jövőjét látja ezen emberek vállain a közjót és felvirágzásnak?

Mi szolgáltuk ingyen a hazát, s örvendettünk, ha az virágzott, pénzünkkel szereztük be a fegyvert, a melylyel insurgáltunk, s pénzünkkel, vérünkkel mentünk áldozatul, ha ellenség támadott reánk, Isten kegyelmességéből ezer esztendeig nem tudta senki felvenni azt tőlünk, a mit apáink szerettek, s volt annyi szabadságunk, a mennyivel becsülettel megmaradtunk szabad és független nemzetnek.

Már remélni sem merünk, aggódva, hogy meg kell szegényednünk a másik perczben bárgyú könnyenbívósságunk miatt. Hisz lám ott vala, elkedettünk szeptember 20-ka óta, éppen mint anno dni 1861. oct. 20-dika után remélni, akkor is kudarcot vallánk, most?... no de...

No de tölem reméljen akárki, engem többé sem erő, sem hatalom ki nem vesz kétkedéséből, s még mikor a valót látandom is, körül nézem a megvizsgálat az, mint a lovat, ha nem pókos-e lába, vagy fogára nincsenek-e csak vassal való beállítás által oda hamisítva a fiatalok apró fekete bibircsói?

Egy falusi diplomata.

Lapszemle.

Az antonomisták közlönye a gráci „Telegraf” írja:

„Az ausseei kezdeményezés egyik gyümölcse azon képviselők gyűlekezete volt, melyet Bécsben Skene urnál tartottak, hogy politikájok alapelveiről tanakodjanak. Ha kort s embereket helyesen fogtunk fel, nem tudtunk menekülni némi aggodalomtól. Nem tartottuk ugyan lehetségesnek, hogy az utóbbi idők tanulságai nyomtalanul haladtak volna el ezen urak értelmisége fölött, de nyugtalanított azon gondolat, hogy azon elvek, melyeket a férfiak egynemelyike a reichsratban vallott, s azon támogatás, melyet a Schmerling-féle ministerium magyar politikájának szavaztak, akadályozni fogják őket ama tanulságok gyakorlati alkalmazásában s nem fogják engedni, hogy ők most jó messze visszamenjenek azon uton, melyen igen is gyorsan s tulbiztosággal merészkedtek előre.

„Nem vagyunk tagjai a par excellence osztrák alkotmány-pártnak; azon egy s egyelőre legfontosabb pontra nézve: hogy az alkotmányhoz, mint azon egyetlen alaphoz ragaszkodunk, melyből kiindulva alkotmányváltozást megengedhetünk, mégis szintén e pártához tartozunk és e pontra nézve — reméljük — e párt is kegyesen elfogad bennünket. Igaz, hogy az egyetértés magában mai nap már nem elegendő. Az anyagi és szellemi csapások és azon veszélyekkel szemben, melyekbe a szerencsétlen szeptemberi politika (?) Ausztriát és annak német lakosait döntötte, csakugyan többre nézve kell már most is egyetértünk, mint az utra nézve, melyen közjogi bonyodalmainknak, a birodalmat lehetőleg biztosított megoldásához jutni szándékozunk. Itt azonban tátonag úr nyílik, mely beuntunk Skene urtól és társaitól elválaszt.

„Ha Austria nem olyan Austria, a milyen, fájdalom; ha magyar alkotmány, magyar birodalom soha nem létezett volna, vagy ha az absolutismus elég erővel bírt volna, hogy ez alkotmányt ez intézményeket összes élő emlékeivel Austria történetéből és államjogából kitörölje; ha Ausztriában nincs tartományi szellem, vagy ha politikai intézmények, közigazgatási rendszer és törvényhozás e szellemet csak annyira nívelirozhatta volna, a mennyire ez Franciaországban már a forradalom kitörése előtt sikerült volt; ha Ausztriában oly nemzetiség létezik, mely nemcsak cultural jelentőségénél fogva, hanem száma, kiterjedése és önként vagy szűkségből elismert befolyásra nézve valamennyi többi nemzetiségeken tal emelkedik, oly nemzetiség, melynek az egész birodalomban elvitáztatlan vezérszerep jutott; egy szóval, ha Austria egy centralisált állam mindazon előfeltételeivel bírt, melyeknek

hiján van: akkor az Ausztriában az uralkodásért versengő pártok sorában mi volnánk bizonyára az utolsók, kik más államformát választanának, mint a szigorun egységet. Sőt ha Ausztriának Magyarországgal szemben csak elég ereje volna, hogy kieroszakolja azon formát, mely ellen Magyarország a végsőig tiltakozik; ha Ausztriának csak annyi ideje is maradna, melyet még a világosan látó és határozott vezérlet sem tudna megrövidíteni, és melynek keretébe a fölerőszakolt centralistis államforma és az összes szűkségek gyors, erőyes fel fogása mellett is nemzedéknek eltűnése és több százados történet feledése szorolna: akkor meg nem egyeznénk ugyan abban, hogy a jog a hatalom előtt megbajoljon, de igenis csodálhatnók a bátorságot, mely ezen előzményekre támaszkodva az ily feladat ezer meg ezer nehézségeitől vissza nem retten, csodálók az erőt, mely ezen feladatot megoldani tudja. — A mint azonban a dolgok valósággal állanak, hiába kerestünk világosabb feleletet a: quibus auxiliis? kérdésre. Abstract fogalommal legyen ez bár kifogástalan is, újból nem construalhatni Ausztriát, és van, fájdalom a „Ringstrassen” kívül is világ és történet, melylyel számolni kell.

„Örömet beismerjük, hogy voltak idők és körülmények, melyek közt az egységes alkotmányos Austria eszménye el volt érhető. Ezen időt fel nem használták, elszalasztották. Octoberi diploma és februári alkotmány, mindketten későn jöttek, s ezeknél jobbat tán még néhány évvel azelőtt lehetett volna alkotni. Azon program azonban, melyet az ugynevezett „osztrák alkotmányos párt” nemcsak a követendő utak, módok, hanem a legközelebbi cél gyanánt állított fel, mint minden kiegyezkedés non possumusát, az mainap még inkább mint bármikor lehetlenség. Nekünk Ausztriában nincs már időnk a „várakozásra”; szabadságot, jogot, hatalmat, jólétet, mindent, mi a népek drága s az emberéletnek ingerét adja meg, mi már csaknem kárba hagytunk veszni. Bonyodalmink megoldásának gyorsan kell megtörténnie, mert jöhetne olyan is, mely, általunk előrelátva, a Skene-ház osztrák alkotmányos párt előtt mégis „valami új” volna, és így tehát jobban szeretünk még ma tűrhető megoldást, mint lehetlent, jobban szeretünk bármily férczelményt, mely a birodalomnak meglehetősen összefüggést, nekünk pedig talajt ad saját munkálkodásunkra, mint az olyan formulát, mely sohasem találja meg bűvös mesterét.”

„E pontra nézve Skene ur és társai meglehetősen egyedül állnak Ausztriában. Sajnálhatjuk ezt azon nemes erők szempontjából, melyeket nélkülözünk kell, de Ausztria nézve, melynek arra van szűksége, hogy belgyei gyorsan rendeztesse nek, s szerencsétlenségnek kellene tartanunk, ha másképp állna a dolog.”

A „Revue Contemporaine” Ausztriáról és a magyar dolgokról a többi közt írja:

„Az ostromállapot Bécsben megszűnt, mely azonban másként sem volt szigorú, s a mulatni szerető bécsi közönség nem mondott le szokott élvezeléről. De mért is kellett ezen rendszabályhoz folyamodni? mért kellett a königraúzi csapás után a fővárost rögtön ostromállapotba vetni?

„Ha egykor Páris kapui elő ellenséges hadsereg érkeznek, bizonyos, hogy Páris lakóinak roppant tulnyomó többsége fegyvert ragadna, s oly lelkesedést tanúsítana, hogy ezen érzélem többit használna a kormánynak, mint az ostromállapot által nyújtott bármely előny.

„De nem így van ez Bécsben, a hol nemcsak a polgárság mutatta, hogy fél, nemcsak a polgármester kérte a császárt, hogy kimélné meg a hü fővárost az ágyuztatás veszélyeitől, hanem még a nép legalsóbb osztálya is oly hiányát tanúsítá, sőt még az ellenséggel való rokonszenvezés jelei is oly mértékben mutatkoztak, hogy a kormány komolyan felhetett, hogy addig, míg a hadsereg Florisdorff mellett küzd az ellenséggel, háta mögött a fővárosban mozgalmak, sőt felkelések történhetnek. Az ily felkelő népségtől annyival is inkább tartani kellett, mert a zavarók könnyen találhattak volna vezetőkre is. Mert volt akkor, s talan van még ma is Bécsben porosz párt: azaz: van több oly tevékeny, értelmes és felvilágosodott polgár, a kik nagy befolyást gyakorolhatnak a közvéleményre; most azonban egy a szlávok és magyarok közé vannak fojtva, hogy nyíltan óhajtsák a birodalom szétoz-lását s a német tartományok annexióját a megnagyobbodott Poroszországhoz.

„Ezen párt — mint cikkiről megvallja — még nem nagyon erős, de az események, miknek tanni vagyunk, megszoríthatják soraikat. Az osztrák kormány az évek sora alatt kimeríti erejét s

ezalatt a birodalom a meddő küzdelmek közt meggyengült s desorganisált; a különféle nemzetek, ideszámítva a legignoránsabbakat és legbarbárabbakat, a kik egymással össze nem egyeztethető követelésekkel lépnek fel, s egyebet nem bizonyítanak, minthogy egymás iránt rokonszenvvel nem viselkednek, s egészen képtelenek arra, hogy tartós politikai társadalmat alakíthassanak. Másrészt, ha Németországnak a berlini kabinet ügyes kezdeményezése folytán, sikerülni fog az eddig mesterkelten felállított korlátokat lerombolni, s egy összehangos egységet alakíthat, akkor kell aztán megtekinteni, mily párt az, melyet ciklikó a bécsi porosz pártnak vélt elnevezhetni! Ezen párt egykor komoly aggodalmakat okozhat a kormányoknak, s ezen párt teheti a mai örökös tartományokat egy újabb német Velenczvé, melynek hasonlása éppen most szabadult meg, mintán annyi zavart okozott ezelőtt a birodalomnak.

A közlemény végén ciklikó Austria és Magyarország specifikus belügyeinek taglalatába bocsátkozik. Iratával elárulja a francia nemzet azon gyengéjét, hogy nem igen szokta érteni más nemzetek belügyi viszonyait, hanem azért mégis hozzá szól azon elbizakodással, mint a ki tudja, hogy olvasói még kevésbé fogják érteni, s tán nem is tartja nagyon szükségeseznek ily tárgyakban világos és határozott fogalmakhoz jutni.

A centralisták, egy pár elvakult kivéve, egyesültek a német autonomistákkal, s pártolják a dualismust, mert félnek a federalismustól. A centralisták, a kik több évig hitték, hogy képesek lesznek Auszriából egységes monarchiát szervezni, most hajlandók a dualismusra, nehogy a birodalom a federalismus elvénél fogva, négy vagy öt darabra szakadjon. Remélik, hogy így Lajthán innen német, a Lajthán túl magyar szuprematiát állíthatnak fel. A kormány, mely hir szerint ezen utóbbi nézetet fogadta el, nagyon élénken alkudozik a Deákistákkal, s már közel van az egyetértéshez. Csak az a csekély különbség van még a felek között, hogy a magyarok a külön független miniszerium kinevezését kívánják, a parlament összejövetele előtt: a kormány pedig csak akkor akarja a külön miniszeriumot megadni, ha már az országgyűlés összejött! — Ilyet olvasunk mai nap egy francia folyóiratban, mely más tekintetben a tudományos melléknevet oly nagy mértékben megérdemli.

Különfélék.

A jótékony Növegyet tárlata, a városi reodut teremben, megnyílik csütörtökön, november 1-én napján. A tárlat november 5-dikéig naponta

TÁRCSA.

Lapok úti tárczámból.

Lukács Bélától.

(Folytatás.)

Nagyág s társadalmi élete. Kirváj lá bérbecse! Egy vad népszokás. Nagyági dialektus. Bányái. Magyar bányászati szakirodalom. A vidék a Pojánáról.

Az egyének sajátosságai teszik azokat különbözővé is. És erre nézt végtelen, átkutathatlan a tér. Egynek sajátosságai meglepők, untatók, boszantók vagy érdekesek lehetnek a más előtt... mert különbözők a kedélyek, a természetek s száz meg száz nyilatkozványai.

Ez áll egyesben, mint egész képben. A példa lehet egész nemzet, mint egyén, vagy egyes.

A kedély ezen különféléseiből képest, különböző a hatás is, melyet az idegenre egy bányahelység és társadalmi élete teszen. Minket — mint kik szintén ily helyen látók először a napot — Nagyág meg nem lepett, de a teljesen idegen sok élvezetet, mindenesetre nagy eredetiséget fog benne, polgári életében találni.

Az ily kis bányahelység egyedül szakának él. Politika legfőbb anyanyelv, mennyiben saját életébe vág. Minden bizonyos szakot tűz helység ilyen. És ha van ember, kit a nagyvilág zaja, a szinpadán lejáró drámák, néha komédiás végti szomorú játékok kevésbé érdekelnek — úgy a bányász az. Ez már hivatalos, jelleme ama szaknak. A bányász jóval érzékenyebb minden iránt... a szenvedély, melyet egész életén át vakon tűz, fűszert, hideggé teszi. És eléggé sajátos az, hogy bércezes hazánkban mégis két virágzó bányaváros lön vad politikai dühnek áldozata. Voltak és vannak műveletlen rágalmazók — egy ismét nem régtűnt fel a „Gazetta“ című oláh újságban — kik politikai magatartásuknak tulajdonítják a két legvagdagabb bányaváros rombadöntését, lakóiból — tudtokon kívül — politikai marttyrokot csinálnak... Nagyág bányász élete egyhangú, unalmas, terhes; nemcsoda, ha néha-néha kirug. Nagyágon magán vállalkozóknak nem lévén bányái, a kincstár bányászati, a közép csak fizetésért bányász, és mint ki néhány napig terhes munka alatt gürbedett, a hetedik napon lelkiismeretesen követi az isteni parancsot, a vasárnapot ugyanis megszentelt és fel-szentelt mindenképen.

reggeli 9 órától esti 7 óráig nyitva lesz a tisztelt látogatók számára. Látogatási díj 10 kr. o. ért. A sorsbuzás napját a bizottmány a maga idejében közölni teszi.

A lapok távirati közlései azon hirt hozzák, hogy Bauszt volt szász minister ő Felsége által osztrák ministerré nevezetett ki. A mint állítják, Bauszt programja mindenek előtt kibékülés Magyarország, úgy szintén jó egyetértés Poroszországgal.

Reményi Ede a múlt pénteken adta második hangversenyét. Műsorozata most is választékos volt. Rendkívüli hatást tett egy kettős Chopin-tól, melyet Reményi tanítványával, a nagyreményű Plótyai Nándorral játszott. A híres „Repülő feeském“ szintén megtette hatását. Érdekes jelenés volt a mai koncerten négy kis hölgy Kobuly Ida, Bernád Ilka, Gyarmati Laura és Lázár Ilona k. a., kik Gegenbauer vezetése mellett igen szabatosan játszásk két zongorán Martha nyitányát szintén megható volt egy kettős Bethoventől, mit Reményi és Gyulai Luiza k. a. játszottak. Ez utóbbi zongorajátékával a művészt emelkedett színvonalon állását tüntette ki, Reményinek közökívánatra a hatásteljes Rákóczyt most is el kelle játszania.

Magyar készítmények a toillete körül. Bikafalvi Máthé Domokos hazánkia, vegyész tudor és gyógyszerész Bécsből pár napot köztünk mulatott, s december vége táját pár hétig fog itt időzni, a fogászat körül tapasztalatait honfitársai közt hasznosítandó. E hazánkfiának találománya és készítménye az „Armoratin fogszappan“, melyet Bányai Károly kereskedésében lehetni; e fogszappan a fog és inyek szilárdítására s utasítás szerint használva a fogfájdalom enyhítésére is szolgál; e kivül érdeme az, hogy illatja s ize zamatos s az inyek nem kellemetlen a használatnál. A szappan porcelán szelencében igen díszesen van kiállítva.

Városunkban helyt is fennemlített kereskedő és vegyész Bányai Károly ur érdekes toillete tárgyakat készít, melyekért a londoni múltiállításra dícséretet, s közelebből a kormánytól azok terjesztésére külön szabadalmat nyert Bányai ur Victoria párfiumját ő Felsége a császárné is palatáfűstőljéül elfogadta. Szintén Bányai készít Balsamin hajessentiát, mely a fejkorpasodás s hajhullás ellen is hat, s igen kellemes illatú. Dícséretet érdemel Balsamin pomádéja, magyar hajuszpödrője, s mosdó s borotválkozó szappanja, melyeket mind itteni gyárban állít elő, s úgy kellemes zamatu compositiója mint csinos izletes kiállítása által ajánlatos.

A mint értesitenek, Reményi Ede szives meghívás következtében, a hazafias érzelmeiről ismert Torda várost fogja legközelebből hangver-

nyezését megtisztelni. Ez úgy élére a minden szépet felkaroló Publ Ignác ur s a város több jeles férja állott. A hangverseny jövő szombaton nov. 3-ka esti 7 órakor fog a kaszinó-teremben megtartatni.

Ily helyeken nem csoda, ha a nép műveletlen és szolgai. Legyen udvarias, sőt szolgálatkész, de ne feledkezzék meg soha önmagáról. Hogy pedig itt nagyon szolgai a nép, ki csak egyszer járt erre, el fogja ismerni. A műveltebb osztályt a hivatalnoki kar teszi. Kis városban egy együtt tartó hivatalnoki kar — kellemes képet nyújt. De ez már magában az eszmében majdnem merő lehetlenség. Alig van előjáró és alattvaló, ki ne érezné, hogy mi őket egymáshoz közelebb viszi: csak a leereszkedés. S ismét oly kis helység, hol a csekély műveltebb osztály sem követi az erdélyi városok fűdszét... a patriarchalis életet, valódi nyűg, minden lakójára nézt. A kis Nagyágon is megvan az előjáró e merevsége; az eléggé nem kártható kék vér és pária fogalmához itt is nagyban ragaszkodnak... mi egyébaránt az illetők nagy szellemi emelkedettségére nem mutat.

A népjellem leginkább ünneplés, nyilvános alkalmakkor nyilatkozik: ott, hol a körülmények egytűre hozván őket, magokat egymáshoz hasonlókként érzik; ott levetik a — különben is nem nagy — feszességet, a kedélyek, hajlamok, indulatok és szenvedélyek tetszés szerint nyilvánulnak. A mulatság... ez ismerteti meg a népjellemet. A külső, melyet rajta ilyenkor szemlelhetünk, belsője hűttkre s a fejletlen, műveletlen nép, ha természetesen egyes szép vonásait képes is lesz felmutatni... ilyenkor ritkán tagadhatja meg önmagát.

Egy ily általános népszokás a kisebb bányászati helységeken a kirváj, vagyis a templomszentelés évfordulója. Magában a bányászati szakban, foglalkozásban rejlik azon — nem tudom mely — de nagy vallásosság, melyet minden bányászón láthatunk. A számtalan veszélyek közt, melyeknek foglalkozása közepette élte ki van téve, a minden lépten, nyomon őt fenyegető életveszedelem alatt hite istenében az, mi neki lelkierőt ad... s ha éveket izzadott, fáradozott eredménytelenül, mi őt még biztatja, hogy álmai valósulni fognak: a szerenese házára szálland „áldás“ képében ismét... hite istenében.

Nem csoda tehát, ha a Kirchen-weiht ily vallásos közép nagy tiszteltetben tartja. Megszentelti a maga értelmében: azon nap a világ minden kincseért nem maradna józanon.

Nagyágon épp a kirváj napján valék jelen. S ha örömet éreztem, fölvidultam magam is, egy néptűnneplés, elszomorodtam műveltelensége miáni vadagsán.

Gyönyörű szép, tiszta nap volt. A kecseny, hegyek oldalában mestereget vágott bérceket

senyészével megtisztelni. Ez úgy élére a minden szépet felkaroló Publ Ignác ur s a város több jeles férja állott. A hangverseny jövő szombaton nov. 3-ka esti 7 órakor fog a kaszinó-teremben megtartatni.

A Deák-párt lemondó levelére a sngalmazott „Wiener Journal“ a következő intással felel: „Lajthán túl talán azt hiszik, hogy a helyzet olyan, miszerint az ivet még jobban lehet feszíteni, mint négy hóval ezelőtt. Ezért hiszi a „Hon“ ma a pragmatica sanctiot értéketlen dolognak nyilváníthatni, ezért nyilatkoztatja ki a „Napló“, hogy a 15-ös albizottmány a birodalmi egységnek hozandó engedményeknek maximumát tartalmazza, sőt talán e maximumot is túl haladja. Az ily nyilatkozatoktól nem kell megijedni. Az egészet párt-taktikának akarjuk tekinteni, melyet megdönthetetlen programmul nem szabad elfogadnunk... A Deák-párt finom belátását bizonyára nem kerülhette el az, hogy a jelenlegi pillanat döntő, s hogy egy hosszú jövő sulya függ az országgyűlés legközelebbi elhatározásaitól. Hogy „végre is mindennek megvan a maga ára, s hogy többet adni érte, dűreség lenne“, a „Napló“ oly nyilatkozata, melynek helyességét általában nem akarjuk vitatni. De éppen ezért legyen oly méltányos a „Napló“ és ismerje el, hogy Austria bármily gondolatú kormányára nézve nem létezik oly ár, mely arra bírhatná, hogy Magyarországnak az austriai öszállami kötelektől való elszakadására megegyezést adhata. A mérsékelt párt feladása az, hogy őszintén közvetítsen s e feladást kell teljesítenie.“

A prágai „Politik“ bécsi levelezője a következőket újságolja: „A jelenségek nagyon szaporodnak arra nézve, hogy a kormány választást előt áll; vagy megadatik Magyarországnak a personalis unio, vagy ministerválasg keletkezik s az absolutismus, mint ideigleneg, következnek be, enyhítve a tartomány-gyűlések túlézése által, melyek nem kellemetlenek, mintán ezek eddig csak oly követeléseket tettek, melyek a kormányt nem gyengítik.“

A bekövetkező kormány-actioról egy prágai lap, a „Tagesbote aus Böhmen“ hosszabb közlést hoz, a melyet; mint a napi hírek egyik hullámzatát átvesszük ugyan, de természetesen a nélkül, hogy érte a legkevésbé jóállást is elvállalnók: Az idézett lap így ír: „Elvben a rendszer-változás már elő van készítve, s az elhatározás még az új év bekövetkezése előtt megtörténik. Mint beszélik, két irányzat látszik javaslathat lenni. Az egyik, mely Belcredi grófbán s ennek elvtársaiban, a burocratiában találja képviselőit, azon föltevésben, hogy a szeptemberi politika szabad ösvénye Magyar- és Csehországgal semmi alkotmányos kiegyezkedésre nem vezetne, erőteljes s „felvilágo-

nepiesen ültözött, tiszta, derék nép nyüzsgött. A bányász öltöny derék alkaton különben is szép s a bokréta, melylyel minden ifjú kalapját s mellét ékíti, mindjárt ünnepies színt tüntet föl. Hasonlóan a már egészségesebb színt nők is, ünnepiesen ültözve virágok s pántlikákkal tarkán felcizcomázva siettek az egészen kidiszított templomba. Ott szép isteni tisztelet volt, egy szónoklattal, melyben sok elkopott frázis felhozott s a nép... ájtatosan hallgatta végig. Délután, a vacsernye végzetével, szép renddel oszlottak a kocsmába... inni.

Másnap korán hajnalban iszonyu lármá vert fel álamból. Kitekinték. Elöl ünnepiesen ültözött, virágos bányász nép, azután bokréta s leányok és gyermekek jöttek, körüljárólva egy szintén felcizcomázott bércebet... s a tömeg iszonyuan ordította: Kirváj lá bérbecse!

A mint ily zaj közt, a bérbecsessel néhány utczát rendre vettek, jött a bányanagy, egyszersmind bíró parancsa, hogy a bércecs huzcolással azonnal hagyjanak fel... A nép morogva engedelmessékedett.

A „Múlt és Jelen“ 1846. évi valamelyik számában, valaki szót emelt e durva és vad népszokás ellen. Most minden utczán huzcolnak fel s alá egy-egy bércebet, rugások és lökések közt, iszonyuan ordítva. Megállnak aztán valamelyik kocsmá előtt s a szegény állatot jól eldöngözték. Aztán bemennek s beviszik. Ott maguk inni kezdenek s a bércebet is itatni kezdik. Ha tüsszköl, rugják, döngözték. Ha tántorogni kezd, valamelyik vad bányász magával a táncba ragadja. Ismét fogják magokat, körbe állnak s körüljárólják... mindenki azt tévéve vele, a mit akar. Valahányszor pedig az elkinzott állat fájdalmában bög, megújul a vad ordítás... Kirváj lá bérbecse! Végre kisorolják s a nyerő a félholt állatot egy ökölütéssel kell hogy földreterítse.

Ama felszólalás hasztalan volt. Daczára az évek és így a fejlődés, polgárosodás haladtának, daczára a művelt és értelmes bányanagy parancsának... e vadnépszokás maig is él... Csak hogy már utczákon nem igen teszik, hanem a kocsmákban. Mint szemtanú állítá, lánczolat oszlophoz kötötték a szegény állatot s úgy itátták. A bor lassankint kigözülteteti a bányász esztét, s dühét, vad szenvedélyét a nyomorult, ártatlan állaton tülti.

Honnan származhatott e vaddá fajult népszokás, magamnak megfejteni nem tudom. Ugy hiszem, alapja vallásos... akarna lenni, s öszszefűg a kirvájjal. Mint mondják, értelmét a szent irás adja meg. Annyi igaz, hogy az egyházban egy olajmáslat van, hol egy piros palástos férfi, meg egy lágyan álló bércecs látható.

„absolutismus bizonyos neme felé, mint a jelentor zltzavaraiból való utolsó menekülési helyre evez. A tartomány-gyűléseket tovább is meghagyják s ezek fölő birodalmi benatut vagy megerősített birodalmi tanácsot akarnak helyezni. Természetesen, ez szükség parancsolta provisoriumnak nevezetnek, mely néhány év lefolyása után constitutionalis öszszalkotmányra fogna vezetni. De egészen másképp hangzik a másik, magyar részről is támogatott irányzat programja. Ez a Lajthán inneni s tulí alkotmányos követelések teljes kielégítésén alapszik. A jogfolytonosságnak a lehetőséghez képesti fentartása mellett itt a birodalmi tanács, ha szükség lenne, általános választások útján öszzealkotattatva, amott a magyar országgyűlés venni kezébe a törvényhozás reformját a birodalmi ügyek közös tárgyalása feletti megegyezés létesítését. E program valósitása iránt igen magas állásu személységek érdeklődnek, kik a császári családhoz igen közel állanak, s a mi e program pártíveit a felvilágosult aristocratics és burocraticus körökben illeti, ezeknek nézetei csak egy pontra nézve nem értenek egyet. Mig azok, kiknek bizalma nagyobb, a magyar jogköveteléseknek előre való teljes kielégítését akarják, az elővigyázatosbak azt akarják, hogy az alkotmányos eszmét előbb a Lajthán inneni (illetőleg tulí) birodalmi félben kell megerősíteni és gyakorlatilag életbe léptetni, mig a magyarokkal legszélsőbb óbajait alapján megkezdnek a tárgyalás. Különböben mindkét töredék abban egyetért, hogy a clericalis elemekkel határozottan szakítani kell, a concordatumot félre tenni, s azon esetre, hogy ha a pénzügy végleges szabályozására az egyházi javadalmak sequestratioja is szükséges lenne, ez intézkedést is foganatosítani kellene. — Ezek a „Tagesbote aus Böhmen“ hírei.

Ujvidékről most már közlik a szerb követek értekezletében hozott határozatok szövegét; ezek oda céloznak, hogy ő Felsége Magyarországnak s a háromgy királyság királyja keresse meg: 1) Azon esetben, ha a korona a pesti és zágrábi országgyűlésekkel kiegyezkednék, ezen államokmányba az államjogi kérdésen kívül a nemzetiségi is felvetessék, s különösen az 1861-ki szerb nemzeti congressus határozatait tekintetbe vétesse; 2) azon esetben, ha az utóbbi határozatok a megváltozott államviszonyok folytán változást szenvednének, akkor a szerb nemzeti congressus hívassék össze, hogy e tekintetben szavazatát adja; 3) azon esetben, ha a fennemlített alkotmány által magyar felelős miniszerium alakítatnék, ő Felsége oly miniszeriumot választana, mely programja által garantált nyújtana általában s különösen a szerb nemzetiségi kérdés kedvező megoldására, s mely a szerb nemzeti congressus határozatait, mint

Csodálatos vegyűléke a vallásoságnak, baromi vadsággal!...

Ideje volna már, hogy a népnevelés vagy más érlyes eszközök által oda hasson az ily helyre rendelt vagy szornit műveltebb osztály, hogy általános humanitási, polgárisadási szempontokra a köz-nép is emelkedjék!...

A köznép egyrésze itt német, a német pedig tudvalevőleg méveltebb az olábnál, mégis emennek nagyobb a hatása amarra. Az eloláhosodás általában Erdélyben igen nagy... és Nagyágon rendszeren ily beszédet — mit kiejtés szerent adnak — hallhatni: „Tu Máriske! ké áfem gyálu, um ti váká, mitem cingilingi am gromázu“; vagy „am fost lá consiliareau af Mittag, si mam besit ku zame“ eol.

Nagyág társadalmi életének jelzése után ártérhetünk magára a bányahelységre.

Keletről Haró és délről Maros-Solymos helységek közt nyílik délnyugatnak le a völgyből, melyhez a nevezetes és már elég gyakran leirt nagyági bányászat tartozik. Közete e vidéknek, délkeleten, a nyugati havasok lánczolatában, Bányapatak mellett, hol mésközben látszik gyönyörűen egy patak — jegecz — csillámpala, a M.-Solymos, Boholdi vonalon pedig kárpáti homokkő. A völgy alsó részét neogen képzetek töltik be, a háttérben pedig a csatrási hegyek, az ércdus zöldes és szürkés ászkzetek emelkednek, melyek kapcsolatos egymásután-jok s festői csoportozásnak által mintegy elválasztva eme völgykatlant, Nagyágnak regényes színt adnak.

Erdély és Európa egyik legnagyobb bányászatának kezdete igen sajátos, hasonló a szent-domokosi rézbányához. A Maros színe felett magasan emelkedő Csatrák hegységeket csak nem régezdék — tán újból — bányászni. A múlt században a vadonokban a Barcsaiak pásztorai, Armidian Juon nevű legeltető juhait. Egy hegymosásban, hol rakoncátlan havasi patak szakasztotta szét a hegyeket, fényes érczkőre talált. A pásztor elvitte ezt a hegylánczolat tövében elterülő Csatrére, az itteni kohászat elnökéhez. Born — ez volt neve — Plecker, tűzrézszáddal egyestülve, 1747. apr. 6-án megnyitá itt az első bányát.

Csak a múlt században jöttek tehát hazánk ezen legértékesebb hegységeinek ismeretére. Mi annál feltűnőbb, mert, mint állítják, római bányászat nyomai valának itt találhatók. A rómaiak sassezmeit nem kerülte ki kis bazánk e bérceinek gazdagsága... s elötlünk századokon át vala ismeretlen!...

(Folytatjuk.)

Atia pentru Școală - BCU Cluj

királyi proposíciókat a pesti országgyűlés elé terjesztendő, valamint a szerb nemzeti congressust, ha szükségesnek látná, összehívja. 4) Ezen miniszteriumban külön nemzetiségi miniszterek működjenek, kik a nemzetiségi kérdésben a koronának tanácsot adjanak, s hogy a korona és országgyűlés közt közbenjárólag lépjenek fel. 5) A szerb nemzet ezen öbajátait ő Felségének küldöttség nyújtsa át, mely szerb követekből áll, s melyet Stratimirovics Gy. ur, mint a fennebbi határozat végrehajtója hivatandó egybe. 6) Ezen határozatokról patriarcha ő Szent-sége azon czélból értesítették, hogy ez maga részéről a szerb egyházi méltóságokat a küldöttséghez leendő csatlakozásra felhívja. — Mint a „Zukunft“ hallja, Stratimirovics a fennebbi határozatokat a patriarchával már közölte, s ez készen nyilatkozott a nemzet jogait erősen támogatni és az általa nyilvánított öbajátoknak megfelelni.

— A magyar legióról a „Schw. Korr.“ nek azon állítás ellenében, hogy Klapka legiójának tisztjei Poroszországtól nem kaptak volna kinevezési okmányt, mely kettős aláírással volt ellátva. Az egyik aláíró Roon hadügyminiszterre, a másik pedig következőleg hangzott: „Csáky, a magyar emigratio nevében.“

— Az új francia löfegyverről a „Patrie“ a következőket közli: A löfegyver nem egészen oly nagy, mint az, mely a francia hadseregnek jelenleg használatban van. Összesen nem nyom három kilogrammot. Szorony hosszabb, mint a minő az eddigi löfegyvereken volt. Csúván, melynek caliberje 11 milliméternyi, négy rovatát van. E löfegyverrel négy perc alatt 50 lövést lehet tenni. Katonák, kik cölöznek, egy perc alatt 7—8 lövést tethetnek. Ez eredmények túlhaladják azokat, melyeket a porosz löfegyverrel elértek.

— A Van Bosse ural folytatott tárgyalások a pénzügyminiszterium átvételét illetőleg, még korántsem húsultak meg. Van Bosse levelezésben áll az államminiszterrel, s e levelezés pillanatnyira csak a császári körít által szakítottat felbe. Egyébiránt azt hallani, hogy a hollandi pénzügy-ferfi az osztrák pénzügy állapot szabályozását két feltétel alatt kivételnek nyilvánítja. Az első feltétel az alkotmányos kormányformának gyors helyreállítása minden következményeivel és az egész birodalomban; a másik feltétel, a hadsereg költségvetésének békélésre leendő jelentékeny leszállítása.

— (Lelkipásztorkokhoz!) Vasárnap a ünnepi egyházi beszédek, kézi könyvűl a falusi nép szükségéhez alkalmazta Rosztóczy Imre kaáli plebános, ily czim alatt indul meg tíz-tíz ives füzetekben az egri érseki lyceumi nyomdából a népszerű egyházi beszédek első évi folyamára. Egy-egy füzet ára 50 kr o. é. Megrendelések az egri érseki lyceumi nyomdához czimzendők. Az első tíz ives füzet, mely Advent első vasárnapjával kezdődik, már november 10-én, postai utánvétel mellett, haladéktalanul szétküldték. A megrendelések 50 kr-ával egy-egy füzetre mindaddig elfogadtatnak, míg az egy évi folyam teljesen el nem készül, azon túl a bolti ár fog beállani. — Rosztóczy egyházi beszédei igazán a falusi nép szükségéhez alkalmazták, miként azt a „Kath. Lelkipásztor“ című szentbeszédgyűjteménye, melyben az ő nevével gyakran találkozunk, igazolja; de igazolja főleg az, hogy e szentbeszédnek harminczöt évi lelkipásztori tapasztalás nyomán készültek. Eger, october 24. 1866. Az egri érseki lycei igazgatóság.

— A meteorologia Chinában. Pekingből írják ang. 1-ről a következőt: „Tizenegy hónapja, hogy mondhatni eső nem esett sem Pekingben, sem a körül levő tartományokban. A vetések a földet kiaszták s a földmívelők a legnagyobb inségre jutottak. A nyári eső és téli hó hiánya valódi közveszélyt okozott, mi a legnagyobb mértékben veszi igénybe a kínai kormány gondját. Ilyes esetekben az a szokás, a „menyei birodalom“ban, hogy bűjtőt, könyörgést és engesztelő szertartásokat rendelnek. 1864 nyarán hosszas szárazság dúlt hűngvén, a „Pekingi Hírlap“ egy rendeltvényt tett közzé, melyben a fiatal császár fogadást tőn, hogy megjavítja magaviselést s tevékenyebben foglalkozni népe szükségleteivel. Egyszersmind intette a hivatalnokokat, hogy ne térjenek el a jogosság és igazság útjáról, és megparancsolta a köztisztviselőknek, hogy enyhítsék a vétkekre szabott büntetést, bocsássák szabadon az igazságtalanul bebörtönöztöket és végezzék be gyorsan a folyamatban levő pereket. Ezuttal megint hasonló rendeltet bocsátta ki nem régiben a császár. Kötelességé teszi az igazságügyminiszterének, hogy az állam fogházaiban ok nélkül őrzött minden személyt bocsásson szabadon, járassza le a legnagyobb gyorsasággal a függőben levő pereket s javítsa meg a börtönökbeli foglyok élelmézését. A cenzorok széke egy tag ez alkalommal figyelte a testületet, hogy a chinaiak kezdik hanyagolni a szülők s elődöik szertartásos temetését és azt állítá, hogy a kimittak lelkei kétség kívül gátolják oda fenn a népek főházai meghallgatását. Egy más censor, Hia-hien-king nevezett, egy kérelmet nyújt be a trónus elébe, melyben kikél a vidéki kormányhivatalnokok ellen. „Ezek az emberek — úgy mond — minden fortélyra készek, melylyel czéljaikat érhetik. A perek az ő kezükben való kinsbányák, melyeket ők soha ki nem elégíthető huzavonával és kaptatással nyelnek. Azért a népek inkább

készek tűrni a gonosz polgárok erőszakoskodásait, mintsem hogy a törvényszékekhez folyamodjanak.“ — Ennyit közölnek a francia lapok, név szerint a párisi „Cosmos“ a pekingi levélből.

Politikai hírek.

Austria. Bécs, oct. 24. A „P. Ll.“-nak írják: „Beust báró, mint köztudomásu, a császári állam kül- és belfüleit tárgyzó emlékiratot dolgozott ki, mely döntő körben figyelmet keltett. — Levelező nem tudja, hogy valjon az, mi eddig ez okmány tartalmából nyilvánossá lett, hitelességgel bír-e, de annyit egész bizonyossággal mondhat, hogy Beust azt indítványozza, miszerint a császári állam kívánalmait a politikai ellenszenv elébe helyezendők, hogy továbbá a memorandumnak annak szükségessége van hangsúlyozva, miszerint a pénzügyi és gazdasági erők gyorsan egybegyűjtendők és minden eszközökkel további fejlődésük tiszta, határozott program szerint eszközöltessék, mely többi az okmányban a legkisebb részletek ki van fejtve. Beust báró bevégzett körúta a dél német udvaroknál a prágai békében megállapított dél német szövetség alakításával állna összeköttetésben. A kilátások rá azonban nem igen kedvezők. Baden az észak német szövetséghez akarna csatlakozni, de nem bír, Darmstadt félig benne van, Bajorország visszatartó és Württemberg katonai rendszerét akarja reformálni, és így a további eseményeket bevárni. Beustnak belépése az osztrák kabinetbe mint külügyi miniszter, ki jelenleg Prágában időzik, már bizonyosnak vétetik, ha mindjárt nem is törtenék meg „azonnal.“

A „Wien. Journ.“ írja: A „Russ. Corr.“ legközelebb ide érkezett számában heves, mondhatni indulatos hangon nyilatkozik Austriáról, vagy is jobban mondva Austria ellen. Már ismét a ruthen néptörzsek állítólagos elnyomatásával bajlódik. Valóban szantszándékos nem látása az égő gyertyának, midőn Austriának Gallicziában tett intézkedéseit közvetlen a ruthenek s közvetve Oroszország érdekei ellen irányzottaknak akarják feltüntetni. A ruthenek épp úgy képezik az osztrák népcsalád egyik tagját, mint akár mely más népfaj s jogosulva vannak velük hasonló pártolásra és támogatásra. A „Russ. Corr.“ egészen ignorálja, hogy mostanáig a ruthenek nagy része jónak találta nem követni a „Slovo“ eszejárását, mely csodálatosképpen minden fenntartás nélkül egyenesen az orosz elem részére nyilatkozott. Az osztrák kormány békét öbajt Gallicziában, s a kedélyek tökéletes megnyugtására törekszik, s ez ellen sem a „Russ. Corr.“nek, sem a „Mosk. Wjed.“-nak, ugy hisszük, nem lehet semmi kifogása. Az előbbi lap egész fontoskodással azt mondja, hogy a gácsországi orosz elem Austriának Oroszországgal kötött szerződésnek következtében adatott át. Olyan szerződésekről semmi tudomásunk nincs, melyekben Austria köteleztesnek arra, hogy a lengyel elemet Gallicziában a ruthen elem javára hátranyomja. Hanem a bécsi congressus-okmány tartalmaz igen is oly szabványokat, melyek a lengyel elem aláására vonatkoznak, s melyeket hűségesen végrehajtani, Austria kötelességének kell hogy tartsa. A külföldi lapokban, például a „Fr. Journal“ egyik tudósításában, ugy szintén az „A. A. Ztg.“ lengyel határszéli levelében stb. ujjmutatásokat találunk oly intézkedésekre s katonai előkészítésekre, melyek azt fognak bizonyítani, miszerint a néhány orosz lap által nyilvánított ingerültség mélyebben gyökerezik, habogy azon intézkedésekről szóló hír csakugyan alapos. Mi részünkről hajlandóbbak vagyunk föltetni, miszerint éppen ama hang igazolja a képzeltet, s oly erőfeszítésekre nyújt okot, melyek egyik részen se lehetnek kellemesek.

Franciaország. Páris, oct. 20. Azon búcsubang, melyet a „Moniteur“ Thouvenel, a meghalt egykori külügyi miniszternek szentel, sok beszéd tárgya és azon körülménynek, hogy azt emeli ki dícsőítőleg, miszerint neve Savoya és Nizza bekebelezésével azonosul, annak tudják be, miszerint, mint hallani, a hivatalos lap e közleménye Biarritz-ból szerkesztve érkezett be. A császárnak különben oka van, a nevezett államférfi halálát súlyos vesztésnek tekinteni. Ő visszalépése után is gyakran eredményesen szözlített fel tanácsra és diplomáciai tolla is igénybe vétetett fontos esetekben. A megholt mindenkitől, kik ismerték, őszintén gyászoltatik. Ezen sajnálkozás nem szorítkozik csak a hivatalos körökre, ezen érzet általános. Azon miniszterek, kik meggyőződéseikkel fenállnak és buknak, Franciaországban ritkák.

Mac Mahon tábornagy a császár külön felhívása folytán ennek a hadsereg újalakítására vonatkozó emlékiratot nyújtott be. III. Napoleon, ki természetesen nagy érdeklődéssel vett tudomást ezen iratról, lemasoltatva azt, és az eredeti oldaljegyzetekkel sajátkezűleg ellátva küldte vissza a tábornagnak, kivel erre vonatkozólag ezóta érintkezésben van.

Az „Opinion Nationale“ Oroszország Austria ellen intézett vádaskodásait illetőleg így ír: „Valóban bizonyos, hogy az orosz lapok mind, élükön a „Nord“-al, azon jelszót kapták, fejezőnek ki aggodalmaikat Austria fenyegető és nagyravágó politikája miatt, mely állam nem kevesebbről álmodozik, mint az orosz birodalom fel-

darabolásáról, a Murawiew által kibékített s a czar ügynökei fölvilágosodott erélyessége által a virágzásnak visszaadott lengyelországi királyság elnyeléséről. Az egész világ látja, az egész világ érti, miként Oroszország alkalmat keres Gácsországnak Austriától leendő elvévesére, s a lengyel elem kiirtására. Ebben logika van. Az oroszok és megtámadás ezen ntján az előbbi oroszok, az előbbi megtámadás nem soká késnek új gyűlölséget, új erőszakoskodást és új támadást előidézni. Nagyon neveléses pedig a dologban: az az orosz közönyök által kifejezett félelem s a bécsi kormány részéről eredő állítólagos fenyegetés. Ez kisse emlékeztet a farkas és bárány meséjére. Annyi igaz, hogy a midőn erősebbnek érezzük magunkat, minden ügy jó. A „Globe“ hozzáteszi, miként azt vélik Sz.-Pétervártól, hogy Austriának szándoka Franciaországgal szövetségben, Oroszország ellenes politika követését végezt Keleten. Ha így áll a dolog, s mi reméljük, hogy az orosz kormány nem fog csalódni előrelátásában — folytatja és végzi az „Opin. Nationale“ — csak üdvözölhetjük Austriát, hogy felfogta valódi szerepét, s hogy mely oldalon vannak jövőre nézve lezállárabb szövetségesei.

A „Czas“ az orosz hadcsapatok erős mozgását jelenti Podolia és Bessarabia felé. Ezen katonai intézkedések indokait hozzák fűl, a „France“ szerint, azon neheztelet, melylyel az orosz kormány Austria iránt viseltetik Goluchowski grófnak Gácsországi helytartójává nevezetése miatt. Oly elégtelenség, mely hadcsapatok összpontosításában nyilatkozik a határokon, oly ténynek látszik, mely a kabinetek teljes figyelmét érdemli. Az oct. 12-diki „Golos“ panaszkodik, miként az orosz posta-igazgatóság visszatartja az Austriában megjelent szláv lapokat, s hogy e szerint az orosz sajtó meg van fosztva azon eszközöktől, hogy ismerhesse a gácsországi politikai mozgalmat és lengyel celszövényeket. „A lengyel dráma 5-dik felvonását nem sokára el fogják játszani, mondja a „Golos“; adjatok tehát eszközöket, hogy ismerhesstik ezen dráma színpadi rendezését. Oly háboru előestéjén, mely a szláv világ suprematijaért fog folyni, szűkségünk van a szláv népek véleményének ismerésére.“ E szerint, az orosz lapokkal szölvá — végzi az „Opinion Nationale“ — fel fogják húzni a függőnyt azon borzasztó tragoedia 5-dik felvonására, melynek előjátékát 1772-ben játszották. Ezek csak szavak ugyan, jól tudjuk, de ezen szavak megérdemlik a kabinetek figyelmét. Mi azokat jelezzük nekik.

A „Patrie“ azon veszélyekre figyelmeztet, melyek által Európa Oroszország részéről fenyegetve van. Czikkó „Les Rôles et la Russie“ czimtel visel. A ruthenek, kik közül mintegy öt millió Gallicziában és Magyarországon lakik, az oroszok által, mint köztudomásu, törzsrokonoknak mondatnak, és a „Patrie“ azt hiszi, hogy Németországnak végre fel kell hagynia, Franciaországi iránti bizalmatlanságával, hogy a közös ellenséggel t. i. Oroszországgal szembe szállhasson.

Olaszország. Florenz, oct. 18. A „Köln. Ztg.“-nak írják: „Bizalommal várják itt a szeptemberi egyezmény végrehajtását Franciaország által és biznak saját erejükben is. Ricasoli semilyen idegen jöveavatkozást sem fog tűrni Rómában, és e tekintetben az egész ország részén áll. Spanyolország törekvései, melyekről az itteni kormány Nigra és a madridi olasz követ által pontosan be van avatva, csak kevésbé nyugtalanító hatásnak, s pedig annál kevésbé, mert tudják, hogy a királyné törekvéseiben elszigetelve áll.“

A „Triest. Ztg.“-nak írják: „A dráma végéhez közeleg. F. hó 9-dikén Möring tkb a francia teljhatalmazottaknak átadta Peschierát; 10-én Mantuát és Legnanót; 13-án Palmanuovát; 16-án Veronát — holnap kell Velencének, mint erőstelt helységnek s mindjárt azután Lombard-Velencének, melynek koronája már Bécsből Monzába vándorolt, átadatnia. Egy szemtanu tudósítása szerint az átadás ténye a várparancsnok és a helyhatóság jelenlétében Möring tkb által Leboenf tkhoz intézendő beszéddel fog megnyitni, azután az előbbeni egy protokoll felét olvas fel, mely az átadást tárgyalja; hasonló teend Leboenf tknok, mint átvéő, miután az átadáshoz a hatóságok is hozzájárulnak. — Valóban meglehetően e szavak s azon modor, melynd Möring tkb, kiről maguk az olaszok is nagy tisztelettel beszélnek, s ki Leboenf és Revel részéről nagy rokonszenvvel találkozott — a befejezést végrehajtotta, szívélyes szözatot intéze a helyhatóságokhoz Italia felvirulására nézve. Az átadás bevégezése után a podestát Leboenf kérdezi: valjon kívánja-e az olasz sereg bevonulását, mit Franciaország nagylelkűsége iránti hálája kifejezésével, miszerint ez megkímélte Italiát egy végezetűt vöráldozatoktól igénylő háborútól, soha sem mulasztott el, élénken kifejezni. A berendezés következő: az olasz sereg bevonulása alatt, melynek kinézése és felszerelése általánosan dícsértetik, a császári csapatok többnyire a falon kívül vannak, kivéven azon fedezeteket, melyek az olaszoktól szerzett azon ingóságok, melyek a birodalom belsejébe szétküldendők, átvészik.“

Németország. Drezda, oct. 25. Ma tételt közzé a szász-porosz békeszerződés. A megerősítvények tegnap cseréltek ki Berlinben. — A békeszerződésnek már ismert föltételei szerint 10 millió tallér hadikárpótlást fizet Poroszországnak a táviradk felett Poroszor-

szág gyakorolja a feltgyeletet; a sőegyedárusság megszűntetik. — A diplomaiai képviselőre vonatkozólag Szászország késznek nyilatkozik azt azon alapelvek szerint szabályozni, melyek Észak-Németországra nézve általában irányadók. — A szász királyi pár holnap Pillnitzbe érkezend. A szász csaptrészek már szombaton vagy vasárnap visszatérnek. Rabenhorst hadügyminiszter állásától fölmentetett, s helyébe Fabrici vezérőrnagy nevezetett ki.

Karlsruhe, oct. 20. A képviselő kamara illető bizottsága, a fegyverszünet és békeszerződés elfogadása mellett indítványozza, hogy a kamara 1. egész elhatározottsággal törekedjék arra, hogy a délnémet államok, különösen Baden, belépjenek az észak-német szövetségbe, miszerint a szász Németország helyreállítása lehetővé tétessék; 2. hogy a törekvésben azon legyen, miszerint a szövetség-állami viszony alakításánál, nemcsak az egyes államok fennállható önállóságát belső alkotmányoszerű állapotokban tartsa fenn, hanem a szövetségi alkotmány által erre biztosítékot is nyújtson, és 3. a kitzöltt czél eléréséig iparkodjék minden lehető közeledésért Badennek Poroszországhoz és az észak-német szövetséghez elérni, s pedig mind nemzetgazdasági téren, mind az együttes fellépés alkotmányoszerű biztosítását háboru esetére és a megfelelő katonai szervezés feletti egyetértést illetőleg.

Dánia. Koppenhága, oct. 21. A „Dagbladet“ stockholmi tudósítja tudni akarja, hogy a párisi kabinet értéstl adta a svéd-norvég kormány-nak beleegyezését a scandinav-porosz véd- és dac szövetségbe. Továbbá ugyanezen tudósító német barát értelemben a következőket nyilatkozik: „A skandináv párt vezetői mindhárom északi államban egyezzerre a Németországgal való szövetséget pártolják, mintán már a koppenhágai „Faedrelandet“ a tervet néhány cikkben tárgyalta. Christianiában a skandináv társaság évi tevékenységét ily irányu nyilatkozatokkal kezdette meg és Stockholm-ban az északi nemzeti egylet első özi gyűlékezésében is e föltűt élénken vitakozott. Természetesen ezen fordulat a skandináv egység-párt állásában Poroszországhoz lényegesen elő fogja mozdítani a szövetségi eszme elismerését Svéd- és Norvégországban; más részről tény, hogy az emlékeztet a szász csatákra még nem tűntek el, és hogy sokan bizonyos sajnálattal és levertséggel nézték Németországot és a scandináv észak növekedő elidegenedését. — Ezen kívül még a közös érdekek, Németország kereskedelme és tőkélének előnyei által szintén tekintetbe vétetnek s már most csak arról van szó, valjon Poroszország őszintén hajlandó-e a kinnált szövetséget elfogadni.“

Görögország. Athen, oct. 18. Hivatalos körökből az a tudósítás érkezett, hogy Mustafa basa újabb támadása is végképp megbiusult. Négy napi kétségbeesett harc után, oct. 9—12-ig, a kereszténynek Mustafa basát visszavonulásra kényszerítették Keramia felé Kancanál.

Törökország. Konstantinápoly, oct. 24. Franciaország összes diplomaiai ügynökei keleten határozott utasítást kaptak, hogy erősen lépjenek fel a forradalmi törekvések ellen, mintán ezt a jelen viszonyok sürgetőleg igénylik. Orosz consularis ügynökök utazzák be Ruméliát és Bosniát. „A porta, mint a „Köln. Ztg.“-nak írják, hivatalos uton fejezte ki köszönetét a Tuileriáknak, a miért Franciaország mint mindig, ugy különösen most legújában is, érdekeit Krétában, Romániában, Montenegróban stb. pártfogásába vette. Egyszersmind kinyilatkoztatta a diván, hogy nemcsak a krétai stb. keresztényeknek már előbb ígért jogait és tett engedményeit akarja fentartani, hanem a hat-humayun határozatait is, melyek eddig csak papiron voltak, hat hónap lefolyása alatt életbe akarja léptetni.“

Oroszország. Sz.-Pétervár, oct. 18. Az orosz felhív. és független lapok fáradhatlan buzgalmat tanusítanak Austria kihívásában s elhalmozák abbéli vádjaikkal, hogy Lengyelország visszaállítása törekszik. — A „Ruski Invalid“, a „Golos“, a „Sjevernaja Poca“ és a „Mosk. Wjedomosti“ versenyeznek e téren egymással. Goluchowski grófnak Gácsországi kormányzójának kinevezetése s az ottani ruthenek feljajdulása csak örömmel fogadott alkalom volt az államcz szellőztetésére. Különös figyelemre méltó azon körülmény, miszerint a katonatisztégre vágyódóknál s általában a katonai iskolában sokkal nagyobb szerepet játszik Austria földrajza, topographiája, statistikája és történelme, mintsem Austria örömet lehetné abbéli tanulmánytárgynak használtatásában. Az ismert nevű panszláv történész, Pogodin tanár közelebb egy felhívást intézett a „Mosk. Wjed.“-ben a „gácsországi testvérekhez“, melyben a galiczi rutheneket közelgő megszabadulásukkal biztatja: „Ha — ugymond — a németek felzarolták schleswig-holsteini testvéreink ügyét, elnézhetünk-e mi hallgatni, a mi galicziaink és magyarországi testvéreink sorsát? szörnyű reitentes idő fog Európára bekövetkezni; de csak legyetek türellemmel, mert meg fogtok szabadittatni!“ Hasonló kihívások olvashatók a varsói hivatalos lapokban Csehországra vonatkozólag.

Ujabb. Drezda, oct. 26. A szász királyi pár fél 5 órakor Pillnitzbe érkezett. Az ország háttarán a drezdai főpolgármester fogadta az uralkodó párt egy beszéddel. Königsstein vára a vasut-

vonatot 21 ágyúlovással üdvözölte. A porosz várparancsnok az indóházban üdvözölte a királyt. A király köszönt, s a száz segéd parancsnoknak kezét nyújtotta. Pirnában a porosz, Pillnitzben a száz helyőrség tisztelt.

— Páris, oct. 25. A „Patrie” tagadja, hogy

egy milliárd kölcsönről lenne szó. A „France” és „Etendard” hozzátesszik, hogy sem nagy, sem kisebb kölcsönről nincsen szó.

— Konstantinápoly, oct. 26. Kandia szigetéről érkezett tudósítások szerint ott három nap óta csata foly. A „Levant Herald” szerint a fülkölök előnyöket vívtak ki.

— Konstantinápoly, oct. 27. A Porta

és a romániai fejedelem közti rendelkezések főpontjai ezek: Károly herceg és az 8 egyenes ivadéka Románia örökös uralkodóul ismertetnek el; a romániai hadsereg létszáma 30,000 főben állapítatik meg; a pénzverés megengedtetik; az érdemrend-alapítás megtiltatik; a határos hatalmakkal csak adminisztratív, de nem politikai egyezményeket szabad kötni.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

October 25-én: 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt. 67.45. 5%. Metalliques 100 frt 61.40.—Bank-részvény 716.—. Hitelintézeti részvény 200 forint 150.40. London 10 ft st. 100 frt 23 1/2, kr 128.40.—. Ezüst 127.25. Cs. kir. arany 6.09. 1860. kölcsön 79.70.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

4585. Sz. 1866.

(363)

(1—1)

Hirdetmény.

M. Váshely sz. kir. város törvényszéke közhírré teszi, miszerint paniti Nagy József halálával hátramaradt tőmegről főlve leltárból kilttűn, hogy az örökösök szállításán, különböz, és pedig erdélyi nevezetes családokat illető levelek találattak, melyek lajstromba is véteték, ezokon mindazok, kiknek családi levelei néhai Nagy Józsefnek maradtak, felszólítattak, hogy leveleiknek 14 nap alatti kivételére lépjenek fel, mert a mulasztásokból kifolyó hátrányt csak maguknak tulajdoníthatják.

M. Váshely Sz. kir. város törvényszékének 1866. September 28-kán tartott üléséből.

Sz. 2384.

1066.

(364)

(1—3)

Árverezési Hirdetmény.

Hivatkozva ezen törvényszéknek folyó évi augusztus hó 2 kán 2055 szám alatt kibocsátott árverezési hirdetményére, ezennel közhírré tétetik, hogy néhai Zakariás Antal és neje hagyatékaiboz tartozó fiátfalvi s a hozzá tartozó fekvő birtokok, folyó év november hó 12-kén délelőtt 11 órakor Fiátfalván újban árvereztetni fogják; a melyre a venni szándékozók azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az árverezéshez hozzá szólni kívánó tartozik 4500 frt o. é. bántapénzt az árverező biztos ur kezéhez letenni.

Az árverezési feltételek a kiadó hivatalban hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nemes Udvarhelyszék törvényszékétől.

Sz. Udvarhelytől 1866 október 18-kán.

(365)

(1—3)

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú Magyar királyi Helytartó tanácsnak 1866-dik évi szeptember 29-kén 72,672 sz. alatt kelt rendelkezésével, a szilágy-somlyai gör. kath. templom új-ból felépítésére 15222 ft 38 krajczárt osztr. ért. készpénzben, 7815 kézi és 371 igás közösi napszámoknak természetbeni leszolgáltatásával engedélyeztetvén, ezen építéshozzájárulása iránt szabályszerű csődület után az árlejtési tárgyalás megtartása elrendeltetett.

Vállalkozni szándékozók a folyó 1866-dik évi november hó 14-dik napján Szilágy Somlyón Krasznamegyében a városházánál délelőtti 10 órakor megtartandó árlejtési tárgyalásra 5%-százti bánompénzzel ellátva megjelenésre oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy a legkevesebbet kérő vállalkozónak maradván, az árlejtés befejezése után, a szerződés megkötésénél, a letett 5%-százti bánompénzt—biztosítékul—10%-százti kiegészíteni tartozand; a vonatkozó építési tárgyiratok és feltételek, folyó évi november hó 11-dikéig a nagyváradi állam mérnöki hivatalnál, november hó 13-dikától pedig, és az árlejtés napján, az árlejtés helyén megtekinthetők.

Szabályszerűen szerkesztett és a megkívántató bánompénzzel ellátott írásbeli ajánlatok, melyekben az ajánlott százalékok szerint szóval és számmal is tisztán kiírandó, továbbá hogy ajánló az építési feltételeket megtartani magát feltétlenül kötelezi, az ajánló vezetéki és keresztnévénél, lakhelyének kiírásával, a Nagyváradi állam mérnöki hivatalhoz november hó 10-dikéig bezárólag annál bizonyosabban beküldendők, mert később érkező ajánlatok nem fognak tekintetbe vétetni.

Kelt Nagy Váradon 1866 október 17-kén

NEU HIVATALOS.

(306)

(8—*)

ROSENTHAL H.

porosz kir. udvari gyárnök

BÉCSI GLYCERIN VAS-SZESZE.

Udvari tanácsosok és tanárok

OPPOLZER és BALASSA,

a cs. kir. orvosi tanácsos és nyugdíjazott kartógyárnöknek az orvosi tanszagnál

Dr. VISZÁNIK,

ugy mint az elsőrendű orvosok

KOVÁCS, LÖWY és dr. LENK,

(Schwarzenberg herceg házi orvosa) urak kiadott véleményük szerint.

ROSENTHAL H.

BÉCSI GLYCERIN VAS-SZESZE,

sápkor, vérszűke, erőtlenség és női betegségek ellen, továbbá: lábbadozásban rendeltetett és mint legjobb szer bizonyult be.

Kapható majd minden nagyobb gyógytárakban az ausztriai birodalomban.

Egy nagy üveg ára 2 frt, kisebb üveg 1 frt 35 kr.

Rendelmények egyes üvegekre még 10 kr hozzá számításával, a pakolás és fuvarlevél bélégeért, postai utánvétellel pontosan teljesíthetnek.

Főraktár Erdély részére:

TEUTSCH B. JÓZSEF-nél Segesvárt.

Fiók raktárak:

N.-Szeben: Dr. Kayser gyógyszerész. M.-Vásárhelytől: Bucher Miksa.

Kolozsvárt: Dr. Hintz. Székely-Udvarhelytől: J. A. Kaunz.

Brassóban: F. Jekelius. Medgyesen: W. Wolf.

Szász-Régenben: Tr. W.

RENKIVÜLI KÖZGYÜLÉSRE ÖSSZEHÍVÁS.

A „VICTORIA”

biztosító társaság igazgatóságától.

Czelszerűnek mutatkozván a „VICTORIA” biztosító társaság által eddig-él csak a tűzszakban folytatott működést a biztosítás más ágaira is kiterjeszteni, az igazgató-választmány folyó év October hava 22-én hozott határozata nyomán a „VICTORIA” biztosító társaság igazgatósága a t. társasági-részvényeseket a folyó év November hava 17-én tartandó

Rendkívüli közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívja.

Tárgya a rendkívüli közgyűlésnek

a többi tisztelettel megkezdése.

Kivonat az alapszabályokból:

25. §. A közgyűlést a társaság részvényesei képezik. Egy részvény birtoka a társaság minden közgyűlésében döntő szavazattal részvételre ad jogot 1—5 részvény

birtoka csak egy, 6—10 két, 11—15 három, 16—20 négy, 21—25 öt, 26—30 hat, 31—35 hét, 36—40 nyolcz, 41—45 kilenc és 46—50 mindig csak tíz szavazatra jogosít.

Távollevő részvényesek szavazatképes részvényesek által képviselhetetik magukat; egy ily képviselő, vagy felhatalmazott mégis 10 szavazatnál többet nem gyakorolhat, már saját szavazatát is ide értve.

A felhatalmazottak kötelesek jogérvényes felhatalmazásaikat a közgyűlés előtt napon az igazgató választmányának benyújtani. A társaság hivatalnokai a közgyűlésen nem képviselhetnek részvényest.

Házasságok, testületek, alapítványok képviselőik által képviselhetetik magukat a közgyűlésen, habár ezen meghatalmazottak szavazatképes részvényesek nem volnának is. Azonban ezeknek meghatalmazott minőségüket kellőleg igazolniuk kell.

Egybíránt a részvényeseknek s azok képviselőinek a közgyűlésre bemehtetés tekintetéből az igazgató választmány által kiállítandó jegyekkel kell magukat ellátni, melyek az azok birtoklónak nevét, állását és a képviselt részvényeknek mennyiségét és számát kell hogy tartalmazzák.

Jegyzet: Részvényesül csak az tekintetik, ki részvényének valóságos birtokában van, s ki mint részvényes a társaság részvénykönyvébe bejegyeztetett. Az igazoló jegyek a központi irodában, főpiacz 278 sz. a. November 10-től fogva szolgáltatnak ki.

Költ Kolozsvárott, 1866. October 25.

A „VICTORIA” biztosító társaság igazgatósága.

Al-elnök: HINTZ. Igazgató: WAGNER. Vezér-igazgató: GALGÓCZY.

(333) 30/10 (3—4)

TANNIN-BALZSAM-SZAPPANY.

Egy valódi és biztos szer, melylyel a legrövidebb idő alatt szép fehérséget s lágyaságot lehet adni a bőrnek.

Ára darabjának csak 30 kr.

Kapható: WOLFF JÁNOS gyógyszerárán Kolozsvárt.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt. Harmath Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Marosvásárhelytől, Dobray Nándornál S.-Udvarhelytől, Barthos Domokosnál S.-Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagyenyeden, Sindel Károlynál Brassóban, Wagner Józsefnél Károlyfejjérvárt kapható:

A CHOLERA és ANNAK GYÓGYÍTÁSA HIDEG VIZZEL.

Rausse elvei szerint és saját tapasztalata után írta Hahn Tivadar.

II-dik kiadás.

Németből: Vélis Simon, viz-orvos, orvos-sebész, szülész és szemész.

Ára 50 krajczár.

KATEKHETIKA, vagy népszerű vallástanítás.

Theologusok, buzgó lelkipásztorok és néptanítók számára írta Garda József, ker. erkölcsstan és gyakorl. theol. r. tanára a nagyenyedi ref. tanodában.

Ára 80 kr.

A cigány- király, történelmi regény.

Írta V. Sonsondu Terrail. Fordította Solymosy Pál. 4 kötet. Ára 3 frt.

ARAB-REGEK,

az ezeregy éjszaka című arab regékből. Fordította Vörösmarthy Mihály. 2 kötet. Ára 4 frt.

A görög irodalom története

Írta Csányi Ferencz. Ára 1 frt.

Gyakorlati Számtan.

Kereskedő és polgári tanítók számára fordítható SZÁMTÁSOK

tanítására.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

tanító.

Képek a természetből. A felsér-

dült növényeknek Vagner Ár-

min után felmutatja Kovács Án-

tal. 10 könyvatom képpel. Ára 1 frt.

Brassai Sámuel. Ingeny tani-

tó francia nyelvmester. A

francia nyelvet szintoly könnyen,

mint alaposan megtanulni kívánó

magyar ifjaknak ajánlja B. S. I. rész.

Az alap- és bővített egyszerű mon-

dat. Ára 1 frt 60 kr.

Vass József. Emléklapok Ko-

lozsvár előkorából 40 kr.

Szavalmányok növendék leányok

sámára. Összeállítá Réthi Lajos.

Ára 80 kr.

(366) 1—1

Kiadó számlás.

Külmonostor Neptun utcában 230

sz. alatt hirteleni elutazás miatt egy jó

és csinos egész telken egyedüli

szállás jutányosan megkapható egész

Szentgyörgy napig, mely áll 3 szobá-

ból, konyhából és egy pincéből; irán-

ta értekezhetni ottan.

(367) 1—1

Pénz-kötelezvény eladás.

Egy activ magán kötelezvény, mely

2000 az az kétezer forint értékű, Kraszn-

navármegyében kiadott urbíri kötelez-

vényről szól, eladó. A tulajdonos ne-

viről, és a feltételekről bővebb tudomást

szereshetni

a kiadó hivatalnál.

(357) 3—3

Szucságban, az országút mellett, a

Kolozsvárt építendő indóházról 3/4, ór-

nyira, egy nagy Kőbánya, egy vagy

több évre haszonbérbe kiadó, lakbázis,

eszközraktárral és télen is használható kő-

faragó műhelylyel együtt. Bővebb értesít-

ést ad, s egyezkedik is Kolozsvárt bel-

farkasutca 55-ik szám alatt

SÁRKÁNY FERENCZ,

ref. tanár.

(324) 11—12

HEY VILMOS

Zongora-mester Bécsből, ajánlja egé-

szen új saját készítményű zongoráit, a leg-

jutányosabb árakért, elvállal mindenféle

igazításokat és hangolást, helyben és

vidéken is. Lakása: farkasutca 82-ik szám,

földszinten a jobb oldalon.

(2—12)

A LEGNAGYOBB

„NŐI DIVAT” raktár

nagy és kis mennyiségben

H. M. LEITNER-nél

Bécs, Verstoronytca, Nro. 23. Első emelet.

Ajánlja a legújabb czikkelt dusan ellátott RAKTÁRAT, és pedig:

Ószi felöltők (paleto) 9 frtől 40 frt.

Téli felöltők (Mantel) 9 " 40 " 50 "

Ószi köpenyek 60 " 100 " 200 "

Téli köpenyek 60 " 100 " 200 "

Ószi felöltők 9 " 40 " 50 "

Téli felöltők 9 " 40 " 50 "

Ószi köpenyek 60 " 100 " 200 "

Téli köpenyek 60 " 100 " 200 "

Ószi felöltők 9 " 40 " 50 "

Téli felöltők 9 " 40 " 50 "

Ószi köpenyek 60 " 100 " 200 "

Téli köpenyek 60 " 100 " 200 "

Ószi felöltők 9 " 40 " 50 "

Téli felöltők 9 " 40 " 50 "

Ószi köpenyek 60 " 100 " 200 "

Téli köpenyek 60 " 100 " 200 "

Ószi felöltők 9 " 40 " 50 "

Téli felöltők 9 " 40 " 50 "

Ószi köpenyek 60 " 100 " 200 "

Téli köpenyek 60 " 100 " 200 "

Ószi felöltők 9 " 40 " 50 "

Téli felöltők 9 " 40 " 50 "

Ószi köpenyek 60 " 100 " 200 "

Téli köpenyek 60 " 100 " 200 "

Ószi felöltők 9 " 40 " 50 "

Téli felöltők 9 " 40 " 50 "

Ószi köpenyek 60 " 100 " 200 "

Téli köpenyek 60 " 100 " 200 "

Ószi felöltők 9 " 40 " 50 "

Téli felöltők 9 " 40 " 5